

ANGLEŽI VDRILI V CATANIJO; 500 LETAL NAD NEAPLJEM

Ljudstvo sprejema zavezniške vojake kot svoje osvoboditelje, kričeč: "Viva Inglese!"

NEAPELJ JE BIL BOMBARDIRAN OD ZORE DO MRAKA

Zavezniški glavni stan v Severni Afriki, 18. julija. — Včeraj je 500 zavezniških bombnikov od zore do mraka razbijalo po Neaplju, ki je doživel tak napad, kakršnega še ni doživel noben kraj v Sredozemlju. Poročila naznanjajo, da je postal Neapelj kot vojaška luka ne-
vporaben.

Boji v predmestih Catanije

Zavezniška kopna sila pa naglo prodira na Sicilijo, katere tretjina je že v oblasti zavezni-
kov. Angleške čete so pridle do važnega mesta Catanije, kjer so vdrle v predmestja, v katerih se vrše zdaj boji od ulice do ulice, od hiše do hiše.

30,000 ujetnikov

Ameriška sedma armada je zavzela dvojne važnih mest, Agrigento in Porto Empedocle ter prodira sedaj dalje proti zapadu. Tekom osmih dni je bilo zajetih na Siciliji 30,000 ujetnikov, od katerih so jih Američanci zajeli nad 20,000.

Konec fašizma na Siciliji

Angleški general Harold Alexander, katerega je general Eisenhower imenoval za vojaškega guvernerja Sicilije, je ukazal s svojo prvo proklamacijo razpustitev fašistične stranke in njenih predstavnikov ter razveljavil diskriminirajoče fašistične zakone.

Na Siciliji je tudi Charles Poletti, bivši guverner države New York, ki bo imenovan na važno upravno pozicijo.

Viva Inglese!

Z angleško osmo armado na Siciliji. — Ko so čete osme armade vkorakale v neki kraj v Siciliji, je bilo na ulicah zbrano vse prebivalstvo, ki je z mahanjem in vzklikanjem pozdravljalo angleške čete.

Ljudje so se skozi solze smejali ter vzklikali: "Viva Inglese!"

Angleški vojaki so nemudo-

ma odprli vrata ječe, v katerih so se nahajali politični jetniki, nasprotniki fašizma. Vojaštvo je razmetavalo med ljudstvo čokolado, za katero so se ljudje kar pulili. Neka lepa mladenka je v svojem navdušenju padla nekemu angleškemu častniku okoli vratu ter pritisnila svoj obraz k njegovemu obrazu.

Zmanjšane racije gasolina v državah srednjega zapada

Harold L. Ickes je naznanil, da bodo tekom 60 dni izenačene racije na vzhodu z racijami na srednjem zapadu.

WASHINGTON, 17. julija. — Harold L. Ickes, administrator olja, je izjavil, da se bodo tekom prihodnjih 30 do 60 dni izenačile racije gasolinea na vzhodu in srednjem zapadu.

Ljudje na vzhodu, ki imajo "A" karte, so upravičeni samo do enega in pol galona gasolinea na teden, katerega pa ne smejo uporabiti za vožnjo za zabavo, dočim ga dobe avtomobilisti v srednje - zapadnih in jugozapadnih državah s temi kartami 4 galone, katerega smejo uporabiti kakor hočejo.

Ko bodo gasolinke racije izenačene, kar se bo zgodilo tekom 30 do 60 dni, bodo upravičeni motoristi na vzhodu do več gasolinea, dočim bo ostalim avtomobilistom količina nekoliko okrnjena.

LJUBLJANČANI NOČEJO LAŠKIH OFICIRJEV

Mestno županstvo še vedno, zlasti v sredini mesta, nujno potrebuje več čedno opremljenih sob za nastanitev oficirjev in uradnikov, katerih se ljubljansko prebivalstvo brani.

Frank Vesel umrl

Včeraj popoldne okrog 5. ure je bila zadnja pot za slovenskega pionirskega trgovca Franka Vesela, ko je spremljal svojo soprogo Albino iz njihovega trgovskega posloplja na 787 E. 185 St., katerega je lastoval zadnjih 26 let, na 877 E. 185 St., da si ogledala bodoče stanovanje.

Trgovski prostori so bili pred nekaj časom prodani in s soprogo sta se nameravala preseliti na privatno stanovanje. Dospeli do hiše, je Mr. Vesel po-
tožil, da se ne počuti dobro in Mrs. Vesel mu je svetovala, naj gre na sveži zrak. Čim je prišel na prosto, se je zgrudil na tlak, zadet od srčne kapi. Že dalj časa se je zdravil za srčno bolezen.

Pokojnik je bil rojen 17. marca, 1882 leta, star je bil 61 let, ter doma iz Nemške vasi, fara Bloke na Notranjskem, odkoder je prišel v Ameriko leta 1900. Nekaj časa je delal v mesariji, potem sta začela skupno trgovino s pokojnim Frank Pirnatom, nakar jo je po nekaj letih sam prevzel in vodil na 4030 St. Clair Ave., do leta 1926, ko je dal zgraditi moderno posloplje na 787 E. 185 St., kjer je začel trgovino z mesnino in grocerijo, in jo do nedavna vodil.

Poleg soproge Albine, s katero sta bila poročena nekaj nad devet let, zapuščala dva sina in štiri hčere: Ello Penosa, Frances Pakj, Dorothy Sevetič in Caroline Sezon, Franka, ki se nahaja pri vojaki v Tacoma, Wash., in Edwarda, ki je pri marinih v Pensacola, Florida. Dalje zapuščala brata Charlesa in v Kanadi brata Josepha, ter dve sestri, Mrs. Sophie Mramor in Mrs. Marijo Pikš in osem vnukov. Bil je član društva sv. Cirila in Metoda št. 191 KSKJ in društva Cleveland št. 126 SNPJ. Bil je delničar Slovenskega narodnega doma.

Pogreb oskrbuje pogrebni zavod A. Grdina in sinovi. Truplo bo položeno na mrtvaški oder v kapeli Joseph Zele in sinovi v Collinwoodu, v torek popoldne. Pogreb se bo vršil v četrtek zjutraj.

Bodi pokojnim ohranjen blag spomin, preostalih pa naše so-
žalje!

LISTNICA UREDNIŠTVA

Mr. Frank Barbič, Collinwood. — Vaše pismo, v katerem nam stavite svoje "pogoje", pod katerimi bi si prišli ogledati tiste podpise oziroma dopise, smo prejeli. Kaj pa naj podpisujemo in z nami vred še druge priče? Kljub naklonjenosti in prijateljstvu, ki ga gojite do nas, Vam moramo z velikim obžalovanjem sporočiti, da ne bo kruha iz te moke. Če se ne zanesete na svoje oči glede teh dopisov in podpisov, Vam mi ne moremo pomagati. Glede "žaljfanja" in vsega ostalega pa jih je urednik že dobil pod nos, kar je razvidno iz današnjega "Skrata." Da ste nam zdravi in dobre volje! — Uredništvo.

IZPRED VOJAŠKEGA SODIŠČA

(Posneto iz Bazovice št. 69 z dne 6. junija 1943, v izvirnem besedilu.)

V Ljubljani so bili obsojeni na dosmrtno ječo radi sodelovanja pri družbi, naperjeni za nasilni prevrat političnega, gospodarskega in družabnega reda v državi sledeči: Krašovec Matija iz Gornika in Tomine Ivan rodom iz Črnega vrha pri Idriji, bivač v Ljubljani.

Naši fantje-vojaki

Iz Californije je prišel na dopust Pvt. Frank Azman, sin poznane družine Mr. in Mrs. F. Azman, ki vodi mesnico na 6501 St. Clair Ave. V garnizijo se bo vrnil v ponedeljek.

Mr. in Mrs. Math Istenich, 7008 Lawn Ave., sta pred kratkim prejela dolgo pismo od njihovega sina Fritza, ki se nahaja pri vojaki v Afriki. V pismu jima sin piše kako so potovali in kako se jim je godilo, ko so bili napadeni. Piše, da ko so odšli s parnikom, je šlo 100 konvojskih parnikov. Skozi vso pot so nalezili na lepo vreme in so brez vsakršnih nevarnosti pristali v Afriki po treh tednih vožnje na morju. Čim so se mislili izkrcati pa jih je francosko trdnjava začela obstreljevati.

Namesto, da bi zapustili krov ob 4. zjutraj so komaj izstopili ob polnoč. Napadala so jih je francoska letala, ki pa so bila sestreljena. Vojaštvo se je nahajalo na obrežju mesec dni, v katerem času je skoro neprestano deževalo ker so prišli v svojih poletnih opravih jim je bilo hladno zlasti ob večerih, toda položaj se jim je takoj zboljšal, čim so prejeli svojo prtljago z odejo, itd. Nato se jih je premestilo na zrakoplovišče, ki je bilo zavzeto. Naleteli so na hudo bitko, ki je trajala tri dni, in zajetih je bilo mnogo francoskih in španskih vojakov, dočim ni bilo veliko izgub od strani ameriškega vojaštva.

V Port Lyautz so se nahajali mesec dni, nakar so se z letali podali v 1,500 milj oddaljeno mesto Bune. Vožnja je bila prijetna, a še tisto noč so prvič občutili nočni napad od strani sovražnika.

Potem pa so se napadi vedno ponavljali in naše vojaštvo jih je junaško prestalo. V tem mestu so se nahajali tri mesece, kjer so se spoznali z francoskim prebivalstvom, ki je ameriške vojake vzeljubil, dočim so jim bili Angleži bolj sovražni. Iz tega mesta so se podali v druge kraje, in sicer v bližino Constantine, kjer pa za enkrat se jim nudi nekoliko odpočitka, ker so se dobro izkazali v prejšnjih bitkah.

Pismo je brezdvomno zelo razveselilo njegove starše, ki prej niso prejeli od njega dalj časa nikakega pisma.

V sredo zjutraj odide k vojakom Martin Frank sin poznane družine Martin in Mary Frank, 653 E. 99 St. Prijatelji so vabljeni, da ga pred odhodom obiščejo.

Ne devet-dnevnom dopustu se nahaja John Terlep, ml., sin poznanih kulturnih delavcev, Mr. in Mrs. John Terlep, 15501 Lucknow Ave. Prijatelji ga lahko obiščejo, mi mu pa želimo mnogo razvedrila.

Mr. in Mrs. J. Rant, 15707 Arcade Ave., sta pred kratkim dobila vest, da je bil njih sin John povišan za Pharmacist Mate, First Class Petty Officer. Nahaja se pri mornarici nekje v vojni zoni. Njegov naslov je:

Laško vojaštvo se predaja v tisočih

K zaveznikom prehajajo Italijani veselih obrazov, ker vedo, da jih čaka dobra hrana.

Z ameriško armado na Siciliji, 14. julija. — Italijansko vojaštvo se predaja v tisočih, dobro vedoč, da jih čaka v ameriškem ujetništvu dobra hrana, kakršno dobivajo ameriški vojaki. Najbolj so veseli kave, ki je v italijanski armadi že nad dve leti nepoznana stvar. Amerikancem in Angležem se predajo vedno novi tisoči Italijanov, katerih število je že tako naraslo, da je pričelo delati resne preglavice zavezniškim vojaškim komisarjem, ki jih ne morejo tako naglo odpredati kakor prihajajo.

(V nedeljo zvečer, to je snodi, je radio sporočil, da je nemško poveljstvo odpoklicalo vse svoje čete iz Sicilije v Italijo, češ, če Italijani nočejo braniti svoje posesti, ni vzroka, da bi jo branili Nemci.

Bombardiranje Rima

Danes je radio naznanil, da je ameriška in angleška zračna sila bombardirala Rim. Poročila naznanjajo, da so bili letalci specialno trenirani za to bombardiranje in da jim je bilo naročeno, naj ne bombardirajo Vatikana in cerkva, temveč samo vojaške objekte in naprave.

Z bombardiranjem hočejo zavezniški Italijanom dokazati, da se Roosevelt in Churchill nista šalila, ko sta pozvala Italijane, naj vržejo Mussolinija in se brezpogojno predajo, ali pa naj si pripišejo posledice brezobzirne vojne.

Nadaljni prispevki

V petek smo prejeli zopet lepo število prispevkov za slovenske vojne ujetnike, ki se nahajajo v Indijani. Prispevali so: Mr. Fr. Makarovich, 19485 Shoreland Dr., Rocky River, O. \$1.00; dalje je daroval po \$1.00 za Ruski vojni relief in za SANS;

Mr. John Simcic, 1091 Addison Rd., je izročil \$5.00, Mr. John Renko, zastopnik Enakopravnosti je dal \$2.00, in izročil \$1.00, katerega mu je oddal Mr. Race, 1114 E. 77 St.

Iz Euclida je prišla Mrs. John Stopar, 21250 Tracy Ave., ki je oddala \$2.00, a Mrs. Mary Peterka pa je izročila \$5.00, katere sta ji dala Mr. in Mrs. Jack Sušel 1338 E. 55 St., ki sta svoja prispevka dali gostilno. Mr. Sušel je tudi kraška korenina, ki se zanima za osvoboditev domačega kraja.

Naš zdravnik dr. F. J. Kern pa je izročil dve knjigi Slovensko - ameriškega berila, kateri bodo oddali tem fantom, da se bodo vsaj za silo privadili ameriškega jezika.

Vsem prispevateljem naša iskrena hvala. Kdor želi darovati, naj izroči v našem uradu ali pa pri naših zastopnikih. Vsi darovi bodo objavljeni.

John G. Rant, Ph. M1—c, U.S. S. Neosho, c—o Fleet Postmaster, San Francisco, Calif.

RUSKE ARMADE SO PREŠLE SEDAJ V SPLOŠNO OFENZIVO

Na glavnem trgu v Krasnodaru je bilo včeraj obešenih osem ruskih kvizlingov

NEMCI SO SE SPET LOTILI KOSTI, KI JE NE MOREJO POGOLTITI

LONDON, ponedeljek, 19. julija. — Berlin naznanja, da so pričeli Rusi z ogromno ofenzivo skoraj ob celotni fronti, iz Moskve pa naznanjajo, da so ruske čete v svojem napadu na mesto Orel prebile nemške obrambne črte ter pobile 5,000 Nemcev.

Rusi poročajo, da se približujejo zunanjim mestnim utrdbam ter da njihovi tanki megleje sleherno nemško opozicijo.

Celotna fronta plamti

Obkroženi Nemci poročajo po radiu, da je vzplamtel celotna, 1,800 milj dolga ruska fronta. V bojih tekom nedelje so Rusi uničili 78 nemških tankov, 20 oklopnih avtov in 137 letal.

Nemška poročila naznanjajo, da napadajo Rusi v enem samem odseku s 150 letali, 220 topovi in petimi divizijami vojaštva, to je s 60,000 možmi. V nekem sektorju so na razdalji dveh milj Rusi pričeli obstreljevanje Nemcev s 119 topovi.

Usmrčenje izdajalcev

LONDON, 19. julija. — Na glavnem trgu mesta Krasnodar je bilo v navzočnosti 30,000

ljudi, ki so z vzklikanjem in obojevanjem prisostvovali obsojenju 8 ruskih kvizlingov. K eksekuciji je prihitelo na tisoče kmetov iz okolice, ki so živahno ploskali, ko je bila obsojenec pod vešali prečitana smrtna obsodba.

Izjema pri usmrčitvah v Rusiji

Omenjeni so bili obsojeni v smrt v soboto, ker jim je bilo dokazano, da so pomagali Nemcem za časa njihove okupacije Krasnodara, moriti rusko ljudstvo. — Pod sovjetskimi režimi je bilo zdaj prvokrat, da so koga obesili; usmrčenja v Rusiji se izvrše z ustrelitvijo. Toda v tem slučaju so naredili izjemo, češ, da izdajalci in kvizlingi ne zaslužijo krogljo, pač pa vrvo. — Omenjeni izdajalci so bili obtoženi, da so pomagali Nemcem v Krasnodaru umoriti 6,700 ljudi.

Tudi nacisti bodo viseli

MOSKVA, 18. julija. — V zvezi z usmrčitvijo osmih ruskih kvizlingov pravi rusko časopisje, da čakajo vešala tudi vse visoke nacistične uradnike, ki so zakrivilo toliko nesreč in grozot.

Zavezniška pomorska in letalska sila vztrajno meljeta japonsko bojno moč

Japonci ne morejo nadomeščati izgub svojih ladij in letal z ono naglico, s katero je vse to uničevano.

Zavezniški glavni stan na Pacifiku, ponedeljek, 19. julija. — V nedeljo so zavezniški bombniki in bojne ladje prizadejale težak udarec japonski pomorski sili, dočim so ameriške čete napadle pozicije na Mundi.

Napad na dvojce pomorskih formacij

Naše pomorske sile so prestregle dve separatni formaciji japonskih rušilcev; v eni teh formacij je bilo šest, v drugi pa trije rušilci. V teh formacijah sta bila pogreznjena najmanj dva rušilca, dočim so ostali pobeželi.

V drugem spopadu na severnih Solomoni pa so bile poškodovane sledeče ladje — dva rušilca in ena tovorna ladja, en trgovski parnik pa je bil pogreznjen.

Pogreznitev sedmih japonskih ladij

V soboto pa so zavezniški bombniki pogreznili sedem japonskih ladij, med temi eno križarko, dva rušilca in eno ladjo za preganjanje podmornic.

Zavezniški bombniki so vrgli 44 ton razstreliv na japonske pozicije okoli Munde.

V Huon zalivu so zavezniški bombniki pogreznili neko veliko japonsko ladjo.

Japonska dobiva težke udarce

Japonska dobiva zdaj najtežje udarce tam, kjer je najbolj ranljiva: po svoji pomorski in letalski sili. Na bazi sedanega uničevanja njenih bojnih in trgovskih ladij in letal, ni nobe-

nega dvoma, da je Japonska že zdaj v občutnih stiskah, ker ne more vsega tega nadomeščati z ono naglico, kakor je vse to uničevano.

PIONIRKA UMRLA

Po eno-tenednski bolezni je včeraj zjutraj ob 7. uri umrla ena najstarejših žena v newburški naselbini, Antonia Stautihar, v starosti 86 let.

Doma je bila iz vasi Vsejec, fara Hinje, odkoder je prišla semkaj pred 45. leti. Blaga pokojna mamica je bila dobra duša in aktivna do zadnjega. Rad da je obiskovala svoje prijatelje in se pogovarjala z njimi o starih časih in domovini.

Pokojnica je bila članica društva sv. Rešnjega telesa. Tukaj zapuščala žalujoča sina Franka in Johna, ter hčer Marijo Papež, vnuke in pravnuko. Stanovala je pri sinu Franku na 10115 Park Heights Ave., Garfield Heights. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj ob 8:30 uri iz Louis L. Ferfolia pogrebnega zavoda, 9116 Union Ave., v cerkev sv. Lovrenca in nato na Calvary pokopališče.

Bodi blagi pokojnici ohranjen blag spomin, preostalih pa naše sožalje!

PRESELITEV

Mr. Anton in Mrs. Mary Ivančič sta se pretekli teden preselila iz Indianapolis, Ind., v Cleveland, O. in sicer stanujeta na 1217 E. 170 St., kjer ju številni prijatelji in znanci lahko obiščejo. Družina Ivančič je stanovala v Clevelandu leta 1930, ko se je selila v Indianapolis.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE - HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po razmaščenju v Cleveland in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

VSI SO AMERIKANCI

Ali je to liga narodov?

Ne. To je le 15. signal training regiment. Ta slavna četa se hvali, da ima članstvo, sestavljeno iz ljudi, ki so prišli iz vseh kotov in dežel sveta. Kljub temu pa se vsi bore za strica Sama — zvesti so praporu Zedinjenih držav Severne Amerike in ponosni na svojo pripadnost k Borbenemu Petnajstemu.

Poveljnik Frank H. Curtis, poveljujoči častnik 15. polka z največjo skrbnostjo vodi računa o obnašanju svojih tujerodnih vojakov. Te sezname vodi z resničnim ponosom, kajti prepričan je, da ta pestra skupina, sestavljena iz vseh slojev, tvori resnično armado, v kateri se bore vsi za isti cilj.

"Izvrstni vojaki so," je izjavil polkovnik Curtis. "Dobro jih poznam, ker sem z njimi govoril, jih opazoval, ko so delali in ker sem natančno poučen o vsem, kar so dosegli. Dobro razumejo, kaj pomenijo na našem praporu zvezde in proge, in zato se bodo tudi borili do zadnjega, da ohranijo svojo svobodo."

Petnajsti polk vsebuje neobičajno veliko število tujerodnih mož. Vojak Vlahos na primer, ki je v štabni kompaniji, je Grk. Akoravno je Grčija začasno okupirana, ima Vlahos vendar absolutno vero v svojo domovino in je prepričan, da bo po koncu vojne močnejša in bolj imovita.

Vodnik Otto Merzbach v stotnji C nosi z največjim ponosom uniformo ameriške armade, akoravno je Nemčija ona dežela, v kateri je bil rojen. Še mnogo drugih vojakov služi v Petnajstem polku, ki so bili tudi rojeni v Nemčiji — toda danes so vsi zvesto v boju za stvar Amerike, in vsi željni doživeti oni dan, ko bo Hitler pregnan in enkrat za vselej izgubil oblast.

David Weg, vojak stotnije C, je iz Jeruzalema. Joseph Weinberg, ki je korporal v stotnji K, je bil tudi rojen v Palestini. Vodnik Hermann Schoeb iz štabne stotnije, je rojen v nevtralni Švici, dočim je Mihael Mansour iz stotnije A, iz Sirije.

Vsi iz Petnajstega polka nosijo znake "Fideliter Servimus," ter so ameriški vojaki, pa naj so rojeni v Angliji, Škotski, Irski, Turčiji, Mehiki, Portoriki, Danski, Nemčiji, Italiji, Japonski ali v katerikoli drugi deželi.

Eden teh mladih mož, rojen v eni od dežel osišča, je izjavil: "Rad bi, da vse osišče raztrgajo na kosce. Dobro vem, da sem iz pokoljenja osišča, da izhajam iz dežele, ki pripada osišču, toda kljub temu sem popolnoma Amerikanec. Vstopil sem v ameriško vojsko iz svoje lastne proste volje, ker imam vero v ameriška načela."

Drug tujerodni vojak je dejal: "Kdor je doživel sramoto in ponižanje, da je živel v deželi, v kateri ima osišče najvišjo oblast, bo vesel in olajšan, ko se bo znašel na tem kraju sveta — v boju za pravico in dostojnost. Ponosem sem, da sem v ameriški vojski — in srečnega se počutim, da sem v Petnajstem polku."

"Ali je Petnajsti polk nekakšen 'melting pot'?" je vprašal polkovnika Curtis-a častniški poročevalec, hoteč tako dobiti v roke nekaj trdnega.

"Ne," je odgovoril polkovnik. "Nikakor ne 'melting pot.' To je le gruča izbornih mož — ki se bore ramo ob ramo — v najbolj čudoviti armadi, katero je svet dosedaj videl.

Office of War Information

MORALA V NEMČIJI

London, 31. maja. (ONA). — Nemški minister za delavce, dr. Robert Ley, je naslovil svarilo članom nemške nacistične stranke; današnji nemški radio je v svojih oddajah navajal njegove besede, da so vsi oni, ki so postali nacisti, "požgali svoje mostove za seboj". Govoril je na shodu pred-

stavnikov stranke iz Koelna in okraja Aachen; videti je, da ga je nalodushnost v vrstah nacistov privedla do tega, da jim je začel vlivati strah.

"Tudi ako bi se danes nacisti želeli povrtni v stari svet, bi bilo to nemogoče", je izjavil dr. Ley. Grozil jim je s strašnim maščevanjem s strani Zid-

Iz urada Slovenskega ameriškega narodnega sveta

Doba piknikov

Poleti kaj radi pohitimo zlasti ob nedeljah, ko smo malo na delopustu, iz soparnih stanovanj po zakajenih industrijskih mestih na oddih v prosto naravo, da se tu naučimo svežega zraka ter si okrepimo živce in mišice za delo prihodnjega tedna. Tako prireajo v tem letnem času tudi domala vsa naša društva svoje zabave pod milim nebom ali piknike v prijetnem in osvežujočem hladu senčnatih logov izven mest.

Sedaj smo v poletju in tako v dobi društvenih piknikov, ki jih je navadno v vsaki večji naši naselbini toliko, da je poletna doba že kar malo prekratka zanje.

Letos jih seveda ne bo kdo ve koliko, ker živimo v izrednih — vojnih časih in nimamo zastran tega toliko prevoznih sredstev na razpolago kakor drugače. Ali nekaj jih je pa le že bilo in še več jih bo v tem in prihodnjem mesecu, kakor je razvidno iz raznih dopisov, naznanil in vabil po naših listih.

Piknike imajo naši ljudje radi, pa pridejo nanje od blizu in od daleč. In če je le količjak piknika, se ga ne udeležijo samo člani tistega društva, ki ga priredi, nego tudi še velika množica drugih ljudi. Zato je na naših piknikih udeležba navadno kaj pestra in obilna.

Naši agitatorji in naše agitatorice, ki so neumorno na delu za gibanje Slovenskega ameriškega narodnega sveta, pač ne bodo zamudili nobenega. Saj se jim na piknikih nudi lepa prilika za pobiranje prostovoljnih prispevkov in pridobivanje podružničnih članov in članic.

Stvar, za katero gre v tem skupnem in že dokaj razmahnjenem gibanju — za rešitev in osvoboditev slovenskega naroda v stari domovini — je vredna vseh naših naporov in tudi noben piknik ne bi smel mimo nas ne da bi vsaj nekaj storili na njem za SANS.

Spomnimo se te organizacije ob vsaki priliki, spomnimo se je na vsakem pikniku! Doba naših piknikov naj nam bo čas dobrega razvedrila, a obenem pa tudi dela za SANS!

Resolucija Slovenske ženske zveze

Oni dan smo priobčili v tej uradni koloni resolucijo, v kateri so Združena slovenska društva v New Yorku izrekla zaupnico Slovenskemu ameriškemu narodnemu svetu, oziroma njegovemu izvrševalnemu odboru. Danes prinašamo slično resolucijo Slovenske ženske zveze, ki ima širom po tej deželi nad sto postojank. Resolucija se glasi takole:

"Glavne odbornice in delegatkinje šeste redne konvencije Slovenske ženske zveze, zbrane v Pittsburghu, Pa., in vršče se od 16. do 19. maja 1943, odpravljajo ustanovitev Slovenskega ameriškega narodnega sveta, kateremu izrekajo popolno zaupanje in priznanje za doseženo delo, storjeno za osvoboditev naše zasužnjene rodne domovine Slovenije, in mu obljublamo svojo moralno in gnotno pomoč."

To resolucijo sta za Slovensko žensko zvezo podpisali njena predsednica Marie Prislund in njena tajnica Josephine Erjavec.

Naše gibanje

V tednu od 24. junija do 1. julija sta se temu uradu prijavili sledeči podružnici: št. 66 SANS, Library, Pa., nastala iz dr. št. 386 SNPJ, Izobraževalnega in zabavnega doma pa

nemškega društva št. 34. W. B. U.; št. 67 SANS, Los Angeles, Calif. Slovenski ameriški narodni svet je dne 1. julija štel 67 podružnic.

V istem razdobju so poslane prispevke tele podružnice: št. 25 SANS, Chicago, Ill., \$16.75; št. 24 SANS, Virden, Ill., \$6.00; št. 40 SANS, Kemmerer, Wyo., \$10.00; št. 54 SANS, Chicago, Ill., \$7.23; št. 56 SANS, Milwaukee in okolica \$125.00.

Društvo št. 297 SANS, Raton, New Mexico, je darovalo v označenem tednu \$10.00 in njegovi člani pa \$5.00, skupaj \$15.00.

Člani dr. št. 513 SNPJ iz Scranton, Pa., so se spomnili te organizacije s tem, da so nam poslali \$18.75 za SANS.

Društvo št. 50 SNPJ iz Clintona v Indiani je prispevalo \$10.00 Slovenskemu ameriškemu narodnemu svetu v podporo.

Shodi, seje sestanki in prireditve

V slovenski naselbini Waukegan-North Chicago, Ill. se je dne 27. junija začela bera prostovoljnih prispevkov za SANS po prav dobro zasnovanem načrtu in obeta biti, kakor poročajo, zelo uspešna. Pobiranje se ima končati dne 10. julija. Ta dan se bo vršila tudi zaključna seja celokupnega odbora vseh društvenih zastopnikov in nabiralcev.

Vest iz Slovenije

Imena nekaterih nacističnih pooblaščenec na Gorenjskem

Posneto iz ljubljanskega Jutra od srede, 16. marca 1943. V izvirnem besedilu.

Okrožno delovno zborovanje v Kranju je bilo sklicano nedavno.

Okrožni stavbni vodja Pistotnik je pozdravil okrožnega vodjo Kussa in komisarnega deželnega svetnika Albrehta Nickelza. Okrožni prosvetar Werner Lilling je predaval o večni Nemčiji.

Po predavanju dr. Schreyerja je okrožni vodja izročil trem tovarišem kolajne za ljudsko nego.

Imenovani so bili: Fr. Biber za krajevno vodjo na Jezerskem, Ludvik Kloesch pa v Kranju; Obereder za predsednika okrožnega sodišča v Kranju, Pototschnig za krajevno vodjo pri Sv. Križu, Saschko pa v Naklem; ravnatelj Pavel S. Schmid za okrožnega tiskovnega vodjo v Kranju, Schwandner pa za okrožnega propagandnega vodjo glavnega urada v Kranju.

Dalje so bili imenovani za krajevne voditelje: Schwening v Črnučah, Strauss v Selcah in Stiasky v Sori.

Govor kralja Petra

Tukajšnji New York Times prinaša v svoji številki od 29. junija naslednjo vest:

Jugoslovanski kralj Peter II. je na Vidov dan, ob priliki svojega nagovora preko londonskega radio, obljubil svojemu narodu, da mu bo dana prilika, potem ko ga bodo osvobodile zavezniške vojske, da "sam odloča o svoji usodi, v soglasju z načeli demokracije".

"Radi tega nočem delati med nami nobenih razlik", je dejal kralj. V svojih očeh so popolnoma enakovredni vsi oni, ki streme za tem, da se ustanovi prava narodna skupnost Srbov, Hrvatov in Slovencev.

"O notranji organizaciji, ka-

tero bo imela ta skupnost, pa bodo odločevali šele resnični predstavniki naroda v naši osvobojeni domovini. Iz teh razlogov izražam svoje občudovanje vsem narodnim borcem, brez razlike, in ne glede na geslo, za katero se bore. V zadnjih dneh so zopet z uspehom odbili novo nemško ofenzivo proti Jugoslaviji." (JIC)

Boj proti črni borzi v Beogradu

BERN, 20. junija (ONA). — Nacistična oblast v Beogradu se je začela posluževati srednjeveškega sramotnega odra v cilju, da zaduši poslovanje črne borze.

Na vseh javnih trgih stare jugoslovanske prestolnice so postavili sramotne odre, na katere z verigami priklanjajo osebe, obtožene, da so se udeleževale prekupevanja na črni borzi.

Nad glavami obsojencev so lepaki z naslednjim besedilom: "Skrival sem ... (tu je navedena vrsta živeža, za katero gre) z namenom prodati to blago na črni borzi in tako napraviti večji dobiček. S svojim dejanjem sem še povečal bado siromašnega ljudstva".

Sramotni odri pa so namenjeni le kaznovanju malih prestopkov proti določbam zakonov proti črnim borzom; težki prestopki so kaznovani skoro vedno s smrtjo, manj težji pa z deportacijo ali koncentracijskim taboriščem.

NASTOP OTROK SLOVENSkih BEGUNCEV V VALJEVU

(Jutro, dne 27. marca 1943 v izvirnem besedilu)

"Valjevska ljudska šola je priredila v nedeljo 28. februarja šolsko akademijo, 'poselo' imenovano. Na akademiji je bilo na sporedu poleg predavanja o vzgoji otrok še 30 točk; zborovsko petje, solo nastopi, harmonika in cela vrsta deklamacij. Med nastopajočimi je bilo tudi več slovenskih otrok, ki obiskujejo šolo. Vital Ahačič je igral na harmoniko, Cilka in Marija Ahačič ter Ružena Kristan so pele skupno in še vsaka posebej ob spremljanju harmonike, Vasja Klavara je sodelovala v deklamativnem dvogovoru, Gregor Kosjan je pa pel v šolskem zboru."

RAZLIČNO O ZEDINJENIH NARODIH

Washington. — Senator Mead iz New Yorka je v svojem govoru ob priliki začetka eksercij na Catholic University svaril pred "preranim nacionalizmom", ki je sledil prvi svetovni vojni, ter je dejal:

"Pravično moramo skleniti, da se ne bomo zapirli po koncu te vojne v meje naših Zedinjenih držav ... Pretirani nacionalizem bi mogel znova rovariti proti temu, da se z vsemi svojimi silami priključimo načrtom, katerih cilj je, da se prepreči vojne v bodočnosti."

Predsednik Liberije, dežele, katero so pred približno 125 leti kolonizirali osvobodjeni ameriški sužnji, je bil nedavno gost v Beli Hiši, skupaj z našim predsednikom ...

Ob priliki nekega štetja, ki je bilo izvedeno pred kratkim na Angleškem, so Britanci ocenili Rusijo kot ono deželo, ki je do danes največ pripomogla k zmagi. Kljub trpljenju, ki so ga morali prenašati takrat, ko je Hitler poskušal z zračnimi napadi prisiliti Anglijo, da sklene mir, si prisvojajo Britanci le drugo mesto v pogledu zaslug. Kina je tretja, a Zedinjene države so na četrtem mestu.

—Office of War Information

ŠKRAT

Ko sem prebral v soboto zjutraj v Prosveti Barbičevu kolono, me je tako pogrelo, da sem ga mahnil kar teš v ofic ministra in partizanskega generala, da mu še jaz povem, kar mu gre. Namenil sem se, izprašati mu vest, kar sem tudi storil.

"Za božjo voljo, kaj ga pa lomiš?" sem vzkliknil, čim sem ga uzi v njegovem oficu. "Kaj ga le moreš tako lomiti, in to zdaj, ko si dosegel takšne visoke časti ministra in partizanskega generala? Ali ti ni nič za kariero? In za tvojo sijajno bodočnost?"

"Ja, kaj sem pa storil?" je zajekal ves prepaden, spomnivši se svojih nešteti podtalnih zvez, zarot in diplomatskih spletk, in pričakujoč, da se vsak trenutek odpro vrata in da ga odvedejo pred zid.

"Kaj si storil?" zarohnim, da se je čisto skrušil vase. "Ali ne kuješ dopisov s fingiranimi imeni, ki jih kar iz klobuka vlačiš kakor copernik zajce? Mar ne trošiš v teh izmišljenih dopisih laži, ko govoriš o nekakih štritar-kajfarjih, ko bi vendar moral vedeti, da pri štritar-kajfarjih ni več žlafov ne vrtilj, kajla vse elektrika sama od sebe? In kakšno ime si si izmislil svojemu 'dopisniku' — 'Slobodnik!' Vidiš, vprav iz tega imena mora svet pogruntati tvoje zvijače in slepomišljenja. To, kar ti gre vedno po glavi, ostaja tudi podzavestno s teboj. Slobodnik ... to je svobodnik, človek, ki stremi za svobodo, za anarhijo, za brezvladjem in zmešnjavo ... O, saj se poznamo!"

"Kaj sem storil?" praviš ... Kaj pa tista stvar s pet in tridesetimi srebrniki, za katere si naš narod prodal, ko si se prodal londonski zamejni vladi? Kaj tisto ni nič ..."

Telo ministra in partizanskega generala se je stresalo v krčevitem ihtenju, kar je pomenilo, da moje besede niso padale na pečena tla, temveč da so mu šle do srca. Ko pa sem mu omenil Judeževе groše, rekoč, da je bilo samo 5 srebrnikov več kakor jih je dobil Iškarijot, se ni mogel nič več zdržati in je v krčevitem plaču skesano zatulil. Po ličih se mu je vdirlo dvoje hudournikov, ko lešnik debelih solza, ki so mu drle dol po bradi in po vratu za srejo in za pas. Sredi krčevitega ihtenja se je sklonil, sezul si čevlje, ter izlil jezero solza v moj klobuk, ki je ležal na bližnjem stolu in ki mu je bil najbolj priročni. Nato si je sezul še drug čevljev ter zopet segel po mojem klobuku. "Nak, zdaj pa ne boš?" sem rekel ter mu naglo podstavil plehato posodo, v katero meče neresene ministrske akte in zavrnjene strateške načrte. Tako so šle solze iz drugega čevlja srečno k tem dokumentom, ki so jih popoldne na soncu sušili. Ko se je malo umiril, sem nadaljeval:

"Vidiš, za borih 35 copakov greš prodajati sebe in narod ... Nu, ja, hm, saj nič ne rečem, i, nu, ja, kaj sem že hotel reči? O ja, za 35 copakov ... Tako čip, tako čip! ... Ali je to kukšen novac. Če si na vsak način misliš prodati sebe in na-

rod, ga vsaj ne bi prodal skledo leče. Pet in trideset pakov ... in t o enkrat vselej ... Hm, smešno ... kaj se nisi obrnil kam drug kjer boljše plačujejo? Vsaj enih 200 čukov na mesec bi moral zbarantati. Saj tisti strežejo svoji samogoltnosti sijajnih pozicijah, vedo, da njihove pozicije v nevarnosti ako se ljudstvo spametuje, radi plačajo tistim, ki so pravljeni molčati in jim b njihovo malho.

"Če bi bil malo bolj pameten in če ne bi klepal dopisov, ki jih nikjer ni, pa ti ne bi bil gel nihče, ki je na glavo ničesar očitati."

Skrusen je minister in zanski general mukoma se mi naslonil na ramo ter pet zatulil, nakar sem domov, da si preoblečem vimi solzami popolnoma čil.

BOLGARI IŠČEJO ZDRAVNIŠKO VOJASKO SLUŽBO

Washington. — Sofijski je dejal v neki domači katero so zabeležili vladni gani, da se morajo vsi bolški zdravniki, veterinarji, karnarji in zobozdravniki, imeli čin oficirja v rumenrški ali grški armadi, prijaviti vojaški upravi v "razčiščenja" njihovega pa ja v rezervi. Oni, ki se ne vili, bodo zasledovani radi sočnosti". Po registraciji številni zdravniki in zobozdravniki prideljeni zdravniški oddelku armade; nacisti jajo na Bolgarijo močen tisk, ter zahtevajo, da stališko število zdravnikov na polago nemških vojaških na Balkanu.

—Office of War Information

NACISTI OBLJUBILO PO NITI DEL NAROPANE ZIVEZA HRVATOM

Washington. — Nacisti, popolnoma izropali dežel njenih zalog živeža in povli ni nemire med prebivalstvom, zdaj prisiljeni, da del plena pošljejo zopet nazaj Hrvaško. Zagrebški radio poročal pred kratkim, da Nemci obljubili poslati ton krompirja in 18,350 ta na Hrvaško v pomoč doječemu prebivalstvu. Nacisti dodatno obljubili, da bodo slali tudi še več krompirja, 2,500 ton sladkorja, nakar ju zagrebški radio, da to zuje, da nacisti pomagajo vaški v pogledu prehrane, nitožji vlade Zedinjenih so zabeležili to oddajo.

VESTI AGENTURE UNITED PRESS

LONDON, 28. maja (UP). Glasom vesti iz Turčije, so de bolgarske oblasti pose ukrepe v zasedenem grški jugoslovanskem ozemlju, menom, da preprečijo uporoda, kadar pride do zave invazije.

Iz Jugoslavije prihajajo sti o borbah, glede katerih osišče in partizani, da so uspešni. Na progah Becka Sofija in Beograd-Solun je som teh poročil uničenih lešniških mostov, tako da je žen vojaški promet ustavljen.

Rimski radio poroča, da partizani ujeti in ustrelili kovnika Giuseppe Lispetta vilnega komandanta italiskih okupacijskih oblasti v nogorskem primorju. Ena rimskega radia dodaja, da Mussolini posmrtno odliko zlato hrabrostno medaljo.

MLADA BREDA

POVEST

SPISAL DR. IVAN PREGELJ

(Nadaljevanje)

"Ti, fant, postavno govoriš," je dejal nato mesar, "sedi, za liter se ne bom kesal, četudi ne bo kupčije."

"Saj smo znanci," je pripomnil šime in sedel. Proti mraku pa je mesar vstal in se odpravil s šimnom na Peč. Po poti je godrnjal, ne zmenivši se za šimna:

"Ne bo prida s kupčijo. Je preskopa in izbija cel dan." In mesar je sam vase stokal, trudeč se po spolzki poti na Peč in premišljujoč, koliko vina bo de treba, da namoči utrjeno grlo po kupčiji na Peči. Tako je prisopihal mesar na Peč in zaklical na ves glas:

"Hej ljudje, kupec je tu! Ali imate kako muhasto kravo ali vrtoglavega vola. Dobra cena, pa deset cvancarg hlapcu, pa štiri pastirju, pa devet poličev vina in še cigar, če jih marate."

Prvi je prišel mesarju nasproti Anže.

"He, fant, kje so ljudje?" je vprašal mesar manj iz potrebe ko navade.

"Poišči jih!" je odvrnil čisto modro Anže.

"Poiščem tebe za ušesa," je viknil mesar in pri tem neusmiljeno zadell z ного v kolo izpod lope gledajočega voza, in potem, tipajoč boleče mesto, stopil za šimnom proti veži.

Notri v sobi je bila Katra z Anico in Jerico. Pravkar je bila stopila v sobo in se lotila Luke, ki je kašljal za pečjo:

"V hlev se mi pojdi dret, celo noč hrope tu, da človek še spati ne more."

"Katra," je prosil brat, "samo ogrejem se malo." Polotil se ga je znova kašelj. Anica je vstala in se vrnila s čašo čaja. Toda Katra je planila in začela kričati:

"Seve, čaja mu kuha. Ven naj gre. Če mu ni v hlevu dovolj dobro, naj pa gre s Peči. Pa ravno zato, ker ve, da mi ni prav, mu streže."

"Se v peklju ni hujše žene," je pripomnil Luka.

"Pa pojdi v pekel!" je odvrnila Katra in sunila Anico s čajem v stran, da se je tekočina polila po tleh.

"Je že prav!" je zastokal Luka, in v njegovih očeh je zagorelo toliko jeze, da se je Anica z grozo začudila. Toda tudi v

Okrevajoči ranjenci

Na sliki vidimo telovadbo ranjenih ameriških vojakov, ko so slednji na potu okrevanja.

nji se je dvignil odpor proti Katrin in je dejala:

"Če že kuham za Jurija, malo vode več ali manj—"

"Nič!" ji je presekala besedo Katra. In ženi sta se merili s pogledi, ko je nenadoma viknil zunaj mesar, in so se v naslednjem trenutku odprla vrata in je mesar vstopil.

"Seveda, prej nima časa," ga je pozdravila Katra.

"Za kupčijo dovolj, pa še šmentano dobro, če bomo ogleдали pri luči živino," je odvrnil mesar, "v tem so vse mačke sirove, pa vse krave debele."

"Gospodar leži," je odvrnila Katra, vendar pa je pomignila mesarju, da naj sede.

"Če spi, bo pa vstal," je odvrnil mesar in se pridušil, da zdaj že ne gre brez kupčije nazaj. Nato je odšla Katra in se vrnila za nekaj hipov z opombo, da bi kravo laže pogrešala ko vola, pa da naj si mesar ogleda kako in kaj, nakar je mesar zapustil s Katro sobo, in sta šla ogledovat živino. Jerica in Anica ste ostali v sobi. Nedolgo zatem je bilo čuti zunaj jezne glasove. Mesar je kričal, in Katra je kričala in tudi Tomaž, ki se je bil odnekod znašel, je kričal.

"Stošestdeset," je vikal mesar.

"Dvestopetindvajset," je klicala Katra.

"Vola prodaja," je pripomnil Luka Anici. Zunaj pa so se glasovi zopet oddaljili. Najbrže so se bili vrnili vsi nazaj v hlev.

"Zakaj ne greste ven," je dejal Luka Anici, "saj ste več gospodinja, ko ona."

Anica se je nasmehnila po sil in dejala:

"Naj napravi sama, kakor ve. Samo da bo Juriju prav. Pa se tudi ne razumem na kupčijo."

"Prav brez potrebe prodaja," je pripomnil Luka.

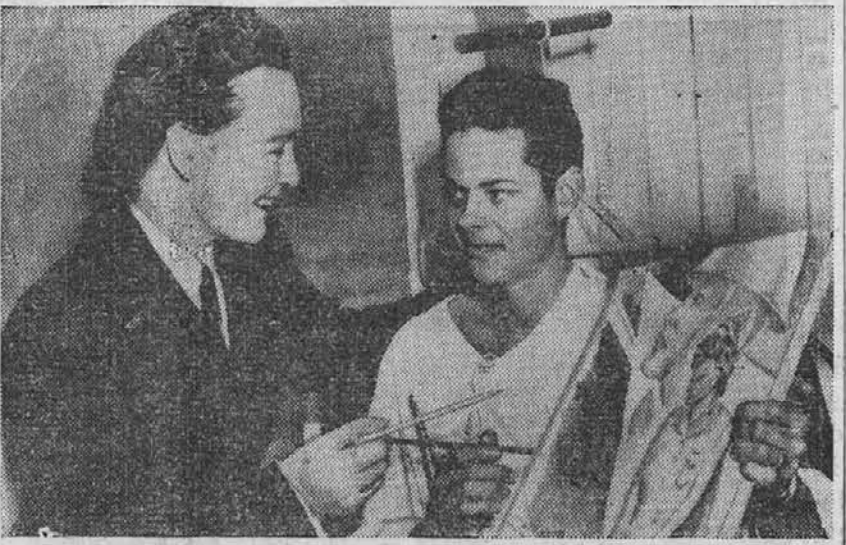
Anica ni dejala nič.

"Za Tomaža ji je," je godrnjal Luka, "temu tegne in tegne, kakor bi bil gospodar."

"Stoinosemdeset," je bilo zopet čuti zunaj mesarja.

"Dvesto," je odvrnila Katra. Nato so utihnili, in čuti je bilo, da prihajajo v sobo. Res so prišli v sobo in sedli za mizo. Mesar je izvlekel listino z bankovci in naštel osemnajst desetakov in jih rinil Katrin; Katra jih je odpravila. In začelo se je

Umetniki med vojaki

Ameriški marin Charles West, ki se nahaja v neki vojaški bolnišnici, kaže gđ. Florence Hislop, novoze-landski bolničarki, sliko, ki jo je naslikal.

kovcev, ako ima račune za prodano blago ali storjene usluge, ali pa za dolgove ali terjatve, iz kateregakoli drugega vzroka."

Bolgarski bondi, pravi uradna izjava, morajo biti računani po svojem pravem znesku "plus obresti, ki jih pove banka."

Posledica tega drastičnega ukrepa, ki je istovesten s konfiskacijo imovine, je bila, da je tečaj teh bolgarskih zakladnic silovito padel, tako da je ta nasilni dekret od nacistov dominiranih bolgarskih uradov le še pospešil hitro naraščajočo krizo inflacije, ki se širi v tej deželi.

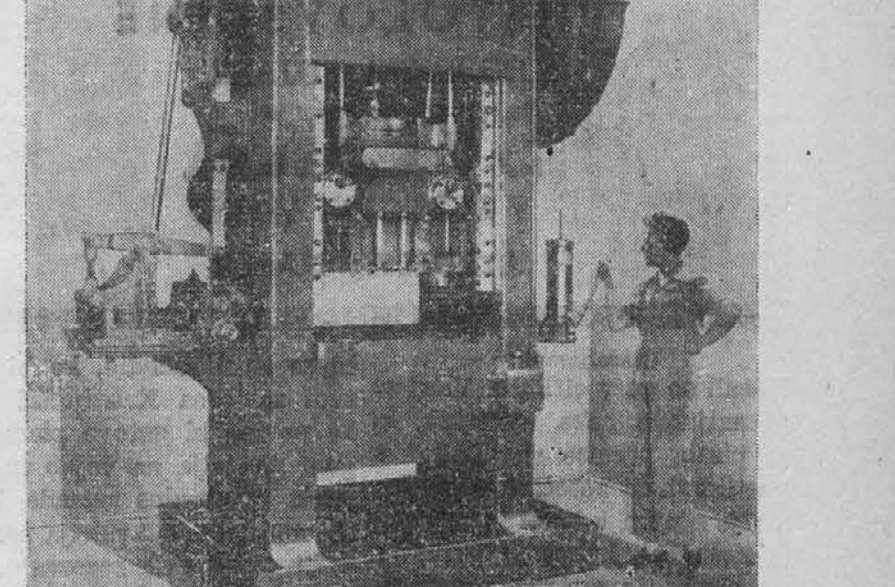
Pregled novic

Elmer Davis

Malo vesti in mnogo ugibanja

Enkrat poprej sem že rekel, da bodo momenti v teh časih vojne — daljši in krajši — ko

WOMAN HAS UNUSUAL JOB

CLEVELAND, OHIO—You've heard of "Rosie the Riveter" and women welders but the above photo shows a young woman oiler. The girl's work is important because with the use of the centralized lubricating system one woman can release a number of men to the armed services or to other essential war jobs. According to A. J. Jennings of the Farval corporation, previous skill and experience are not necessary with this system and any woman can learn to operate it in a half-hour or less.

lo pa je verjetno, da bi se nacistične vodje upali to povedati svojemu narodu. Na Nemškem govorice o defenzivni vojni nikdar niso bile sprejete z navdušenjem. Toda če hočejo začeti z borbo na Ruskem, bodo morali začeti takoj: ker vsak dan, ko čakajo, izgubijo en dan lepega vremena za borbo, so za en dan bližji zimi, ko so Rusi že dvakrat dokazali, da so oni močnejši.

Hitlerju bi seveda bilo dosti pomagano, če bi znal kje in kdaj bomo mi in Angleži udarili v Zapadni Evropi. Izgleda da so neki ljudje mislili, da bomo takoj po padu Pantellerije napadli drugo točko, kjerkoli. Ampak vojne operacije velikega obsega ni tako lahko organizirati, posebno pa ne take, katere je Churchill označil kot "posebno

NOVI SVET PONUJA SVOJO KRI LJUDSTVOM STAREGA SVETA

● Ali naj manj storimo za ljudstvo Evrope kot pa smo storili za njih vinograde? Pred več leti, ko je kuga uničila njih vinograde, se je tja poslalo ameriške cepitve, da bi se oživilo trtno industrijo v stari domovini. Evropske trte so bile oživljene in zboljšane, ker je bila ameriška trta, ki je bila prvotno od tam, ojačena tukaj.

Danes, ko še večja kuga uničuje ljudstva širom vsega sveta, prostovoljno nudijo Amerikanci, domačini in potomci vseh prebčanov, pot do povratka življenja kot del Ameriške rekonstrukcijske misije; ne samo v Evropi, pač pa po vsakem delu sveta, kjer so potrebne naše zaloge in naše ideje.

Amerikanci prihajajo — z zdravniškimi zalogami in jedili, z semenom in gnojilom, z kmetijsko živino in orodjem. Še bolj važno pa je to, da mi prinašamo zalogo demokratičnih idej za ves novi svet!

Ali je vam to znano?

Ali ste vi čitali knjigo Two-Way Passage, izpod peresa Louis Adamiča, ki predlaga, da bi mi osebno prenesli ameriško izkušnjo v Evropo?

Kolegiji sedaj nudijo posebne tečaje, da pripravijo ljudi za to vitalno delo.

Washington se živahno pripravlja, da nudi to priliko v pomoč našim dobrim sosedom onstran morja. Javnost se zanima za to priliko, da bi napravila načrt za mir in zmago vojne s tem, da bi se odvezelo navadnemu ljudstvu osišča voljo do nadaljnega bojevanja.

Te ideje so postale zaželjive in praktične; tako ameriške v uvajanju in tako univerzalne v sprejetju.

Mi želimo, da bi se vi — sleherni — seznanili s to idejo. Eno leto po predlaganju te ideje, je Louis Adamič izdal v brošuri "This Week," članek "After Victory—What?" (Po zmagi—Kaj?), ki je kratko in jedrnatoporočilo o tej predlogi, ki je bila ojačena z obširno diskuzijo. Z zanimanjem boste čitali ta članek. Vi bi se morali takoj seznaniti s tem načrtom za zmago in mir. Pošljite 10c za pokritje stroškov tiskovine in pošt-nine in pošljite na:

Statement of Condition

THE NORTH AMERICAN BANK CO.

OF

CLEVELAND,

OHIO

June 30, 1943

ASSETS	LIABILITIES
Cash and Due from Banks	Capital Stock \$ 100,000.00
United States Government Obligations	Capital Debentures 65,800.00
Loans and Discounts	Reserve for Capital Debentures, Interest and Retirement 3,655.05
Other Bonds and Securities	Surplus and Undivided Profits 72,760.25
Other Assets	Deposits 2,718,023.42
	U. S. Government War Loan Account 191,493.75
	Other Liabilities 96,482.54
	\$3,248,215.01

Securities carried at \$595,773.60 are pledged to secure U. S. Government War Loan Accounts as permitted by law.

(Member Federal Deposit Insurance Corporation)

(Member Cleveland Clearing House Association)

PUSTOLOVŠČINE

DOBREGA VOJAKA

ŠVEJKA

V SVETOVNI VOJNI

JAROSLAV HAŠEK

(Nadaljevanje)

Kazali so ga v cirkusu. Vanj se je zaljubila neka učiteljica, ki je pisala pesnice za "Lado" o pastirskih in potočkih v gozdu; šla je z njim v hotel in uganjala nečistost, kakor se pravi v sv. pismu, in se je silno začudila, ko je porodila čisto belega dečka. Ja, ampak čez štirinajst dni je fantek začel temneti. In bil je čim dalje bolj, čim dalje bolj rjav in čez mesec dni je začel črneti. Čez pol leta je bil otrok črn kakor njegov dedek, habeški kralj. Šla je z njim na kliniko za kožne bolezni, da bi ji ga kako odbarvali, ali tam so ji rekli, da je to pristna zamorska črna koža in da se ne da nič storiti. Nato se je čisto zmedla in začela po novinah iskati dobrega nasveta, kaj pomaga proti zamorstvu; odvedli so jo v blaznico, zamorčka pa so oddali v sirotišnico, kjer so imeli z njim veliko zabave. Fant se je izučil za natakarka in je hodil plesat po nočnih kavarnah. Po njem se porajajo zdaj z velikim uspehom češki mulati, ki niso več tako črni kakor on. Eden je medicinec, ki je prihajal h "Kelihi". Enkrat nam je razlagal, da ta reč ni tako preprosta. Tak mešanec rodi zopet mešance, ki jih včasih sploh ni mogoče razločiti od belih ljudi. Ali naenkrat se v kakem kolonu pojavi zamorec. Le predstavlja si ta maler. Vi se oženite z gospodično. Spaka je popolnoma bela, a nenadoma vam porodi zamorčka. In če si je šla vaša žena pred devetimi meseci pogledat brez vas v varijete atletske rokoborbo, v kateri je nastopal kak zamorec, vam bo to vendarle nekoliko vrnilo po glavi.

"Primer vašega zamorca Kristijana," je rekel enoletni prostovoljec, "je treba premisliti tudi z vojne stališča. Recimo, da bi takega zamorca potrdili, da je Pražan in torej pripada 28. polku. Saj ste slišali, da je ta polk prešel k Rusom. Kako

bi se Rusi začudili, ko bi ujeli tudi zamorca Kristijana! Ruske novine bi gotovo pisale, da goni Avstrija na vojno tudi že svoje kolonijalne armade, katerih nima, da je Avstrija posegla že po zamorskih rezervah..." "Saj pravijo," je priteknil švejk, "da ima Avstrija vendar le kolonijo neke na severu... neko zemljo cesarja Franca Jožefa..."

"Molčita, fanta!" je rekel vojak iz eskorte. "To je zelo ne- previdno, danes govoriti o zemlji cesarja Franca Jožefa. Ne imenujte nikogar in storite najbolje..."

"Pa pogledajte na karto," se je vmešal Marek, "da je resnično zemlja našega najmilostnejšega monarha cesarja Franca Jožefa. Po statistiki je tam sam led in se odvaža odondol z ledolomci, ki so last praških pivovarn. Ta obrt z ledom tudi tuji izredno cenijo, ker je podjetje donosno, ali nevarno. Pomislite le: voznja čez polarni krog! A tudi zunanje ministrstvo in trgovinsko ministrstvo izkoristita to zemljo: z zgradbo hotelov se privablja trume turistov. Treba je le izvršiti nekaj turističnih potov in nabarvati kažipote po ledenikih. Edina ovira so Eskimi, ki onemogočajo delo našim krajevnim organom... Ti postopaki se namreč nočejo učiti nemščine..."

Desetnik je poslušal z zanimanjem. Bil je aktiven vojak, v civilu hlapec, nevednež, ki pa je požiral vse, o čemer se mu ni niti sanjalo.

"Ministrstvo prosvete, gospod korporal, je zanje zgradilo z velikimi stroški in žrtvami šolo, a zmrznilo je pet stavbnikov..."

"Zidarji so se rešili," ga je prekinil švejk, "ker so se greli s prižganimi pipami..."

"A ne vsi!" je dejal prostovoljec. "Dvema se je pripetila nesreča, ker sta pozabila vleči in jima je pipa ugasnila. Morali so ju zakopati v ledu. — Ali

Na sliki vidimo prizore iz Pantellerije, italijanskega otoka, ki so ga zavezniški nedavno zavzeli. Na gornjih dveh slikah vidimo čiščenje bombardiranih ulic, na spodnji sliki pa so italijanski mornarji in vojaki, ki čakajo v vrsti, da jih vkreajo in odpeljujejo v ujetništvo.

končno je bila šola vendar zgrajena iz ledenih opek in železobetona, kar se drži jako dobro skupaj. Eskimaki pa so zakurili ogenj okoli in okoli razmetane lesa trgovskih ladij, ki so zamrzle v ledu. Dosegli so, kar so hoteli: led, na katerem je stala šola, se je raztaljal, in vsa šola z nadučiteljem in zastopnikom vlade, ki je namerala naslednjega dne prisostvovati blagoslovljenju šole, je štrbunknila v vodo. Bilo je slišati šamo, da je zastopnik vlade, ko je bil že do vratu v vodi, vzkliknil: Gott strafe England! Zdaj menda pošljejo tja vojsko, da napravi z Eskimaki red. Seveda bo z njimi težka vojna. Najbolj bodo naši vojski škodili ukročni beli medvedi."

"Še tega je treba," je modro pripomnil desetnik, "ko je že itak dovolj raznih vojnih iznajdb! Na primer vzemimo gasmaske za zastrupljanje s plinom. Natakneš si jo na glavo in si že zastrupljen."

"To nas samo strašijo," se je odzval švejk. "Vojak se ne sme bati ničesar. In čeprav bi v boju padel v latrino, kar naprej za dom v bojni gron! Ali zdaj so Rusi baje izumili nekaj proti šaržam..."

"To so menda posebne električne struje," je dopolnil enoletnik; "te se zvežejo z zvezdicami na ovratniku, ki eksplo-

Prizori s Pantellerije

dirajo, ker so iz celulojda. To bo zopet katastrofa."

Dasi je bil desetnik v civilu volar, je morda končno vendar razumel, da ga imata za norca, in je odšel na čelo patrole.

Bližali so se kolodvoru, kjer so se Budjejevčani poslavljali s svojim regimentom. Trg pred kolodvorom je bil poln občinstva, ki je pričakovalo vojsko. In kakor se dogaja zmerom, se je zgodilo tudi zdaj, da so šli marljivi vojaki zadaj, švejk in Marek pa prva. Marljive vojake so pozneje natlačili v vozove za živino, švejk pa je z Markom menda pošljejo tja vojsko, ki je bil pripet takoj za vagoni s štabom. V takem arestant-skem vozu je vselej več kot preveč prostora.

Švejk se ni mogel vzdržati, da ne bi zaklical špalirju občinstva "Na zdar!" in zamahnil s čepico. Učinkovalo je tako suggestivno, da je množica gromko ponavljala in "Na zdar" se je širilo dalje ter zaviharilo pred kolodvorom.

Desetnik iz eskorte je bil ves nesrečen in se je zadril na švejk, naj drži gobec, ali vzklikanje se je širilo kakor lavina in množica je mahala s čepicami in klobuki. Razvila se je prava manifestacija. Iz hotela nasproti kolodvoru so mahale z oken neke dame z robčki in kričale: "Heil!" Med "Nazdar" se je mešal "Heil" tudi iz špalirja, in nekemu navdušencu, ki je zakričal "Nieder mit den Serben!" so izpodbili noge ter ga v umetno nastali gneči nekoliko pohodili.

Tako je dospel polk na kolodvor in šel k določenemu vlakcu. Tam je bila ostrorelska kapela malone iz zmedenosti, ki se je polastila kapelnika zaradi nepričakovane manifestacije, zagrila "Bog ohrani. Bog obvari". Na srečo se je v pravem trenutku pojavil v črnem trdem klo-

buku višji vojni kurat, pater Lacina od 7. ježne divizije in je začel delati red.

Dospel je včeraj v Budjejevici, on, strah vseh častniških menaž, nenasiť kmetavs, samogolt, ter se je kakor slučajno udeležil malega banketa odhajajočih oficirjev. Jedel in pil je za desetorico ter je v bolj ali manj treznem stanju še hodil v kuhinjo lovit ostanke. Pogoltal je iz skled omake in cmoke, trgal kakor mačja zver meso s kosti in izteknil končno v kuhinji steklenico ruma, ki se ga je naložal da je kolcal. Vendar se je vrnil tudi na večerjo za slovo in se proslavil z novo požrešnostjo. Zjutraj pa ga je prijelo, da mora delati red pri odhodu prvih vagonov regimenta, zato je motovilil in nastopal na kolodvoru tako, da so se častniki reditelji poskrili in se zaklenili pred njim v pisarni načelnika postaje.

Pojavil se je zopet pred kolodvorom v pravem trenutku, da je še iztrgal taktovko kapelniku ostrorelce, ki je hotel za-dirigirati "Bog ohrani...!" "Halt!" je zakričal. "Še ne, dokler vam ne dam znaka. Zdaj pa halt!" Odšel je na peron in se spustil za eskorto s krikom: "Halt!"

"Kam pa?" je vprašal osorno desetnika, ki si ni vedel sveta v novi situaciji.

Mesto njega je odgovoril dobričina švejk: "V Bruck nas odpeljujejo in če hočete, gospod oberfeldkurat, se lahko peljete z nami."

"Saj tudi pojdem," je izjavil pater Lacina in za eskorto se obračajoč, je dodal: "Kdo pa pravi, da ne morem iti? Vorwaerts! Marsch!"

(Dalje prihodnjico)

OGLAŠAJTE V —
"ENAKOPRAVNOSTI"

Racijski koledar

- MESO, SIR, itd.**—Rdeče znamke S, knjižice št. 2, so sedaj v veljavi; vse potečejo 31. julija.
- PROCESIRANA JEDILA**—Modre znamke N, P in Q so veljavne do 7. avgusta.
- ČEVLJI**—Knjižica št. 1, znamka 18 veljavna do 31. oktobra.
- SLADKOR**—Knjižica št. 1, znamka št. 13 veljavna za 5 funtov sladkorja do 15. avgusta; znamki 15 in 16 veljavni za 5 funtov vsaka za domače konzerviranje.
- KAVA**—Knjižica št. 1, znamka 21, veljavna za en funt kave do 21. julija. Znamka št. 22 veljavna za en funt kave od 22. julija do 11. avgusta.
- GASOLIN**—Št. 6 "A" kuponov je veljavna za štiri galone gasolina do 21. julija.
- OLJE ZA KURIVO**—5 kuponov lanskega leta je veljavnih do 30. septembra. Prošnje za prihodnjo sezono so sedaj v teku. Kuponi v novi knjižici za 1. periodo so sedaj veljavni.
- PEČI**—Pričakuje se, da bodo na raciji v avgustu.
- LIKER**—Druga perioda racioniranja se konča 24. julija. Do tedaj si posameznik lahko nabavi en nakup dveh pajntov, kvarta ali petinko (fifth) steklenico žganja v katerikoli državni prodajalni žganja.

Mali oglasi

IŠČE SE
MOŠKE

ZA DELO SKOZI CELO LETO

kot

VOZNIKI

in

ZUNANJI DELAVCI

NA JARDIH S PREMOGOM

Plača za kompetentnega voznika 82½c na uro

Za delo zunaj 82½c na uro.

Čas in pol za "overtime"

Državljansko izkazilo in rojstni list se ne zahteva

ZGLASITE SE TAKOJ

Izrežite ta oglas in ga prinesite seboj k sprejemniku pri

U. S. EMPLOYMENT
SERVICE

1242 West 3rd St.

Gotovo prinesite ta oglas seboj, in tamošnji sprejemnik Vam bo takoj postal delo na COAL JARDU, ki je NAJBЛИŽJI VAŠEMU DOMU.

VSE KARKOLI

potrebuje se od zobozdravnika, bodi izvlečenje zob, polnjenje zob in enako lahko dobite v vaše polno zadovoljstvo pri dr. Župniku, ne da bi izgubili pri tem dosti časa. Vse delo je narejeno, kadar vam čas pripušča. Uradni naslov:

6131 St. Clair Ave.

vhod na 62. cesti

Knausovo poslopje

Zavarovalnino

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd.

preskrbi

JANKO N. ROGELJ

6208 SCHADE AVE.

POKLICITE:

ENDicott 0718

WANT TO GIVE
YOUR CHILDREN
A COLLEGE
EDUCATION?

Want to send your children to college after the day of Victory arrives... and have money coming in every month to pay for their tuition and expenses?

Then start a nest egg now! Invest every cent you can in U. S. War Bonds. Regularly! War Bonds can't go down in price. For every \$3 you put in War Bonds now, you get back \$4 in 10 years! Even on a small income, you can start saving for your children's future today.

YOU'VE DONE YOUR BIT
NOW DO YOUR BEST!

Boost your Bond buying through the Payroll Savings Plan

This advertisement is a contribution to America's all-out war effort by

Enakopravnost

Mali oglasi

Išče se

graduirano bolniško stročnico za delo v uradu. — Za podrobnosti pokličite IVanhoe 4169.

RILLING KOOLERWAVE

nabavite si nov

RAY-PERMANENT

pri nas — \$5.00 in naprej

PFEIFER'S

BEAUTY SALON

7028 Superior Ave.—He. 3824

Odprto vsak večer razven ob sredah in sobotah

EDNAR BURKHART, Mgr.

Izurjeni v lepotilni stroki

Ženska

želi službo za opravljanje domača hišna opravila. Najrajši bi dobila službo pri Slovencih. — Naslov se poizve v uradu "Enakopravnosti".

Moški in fantje
ZANUJNO VOJNO
DELO

PLAČA NA URO

Republic Steel

EMPLOYMENT OFFICE

308 Prospect Ave.

LIVARSKI DELAVCI

Livarji
Chippers
Brusači
Težaki

Plača na uro poleg "overtime"
WEST STEEL CASTING CO.
805 E. 70 St.

Družina

s 3 osebami, želi dobiti stanovanje s 4 ali 5 sobami in garažo. Želi se dobiti od E. 71. ceste naprej. — Kdor ima za oddati naj pokliče ENDicott 6048, po 6 uri zvečer.

You Women Who Suffer From
HOT FLASHES then
CHILLY FEELINGS

If you—like so many women between the ages of 38 and 52—suffer from hot flashes, weak, dizzy, nervous feelings, distress of "irregularities", and blue at times—due to the functional middle age period in a woman's life—try taking Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound at once. It's the best known medicine you can buy that's made especially for women. Thousands upon thousands of women—rich and poor alike—have reported benefits. Time and again Lydia Pinkham's Compound has proved some women's happiest days often can be during their "40's". Follow label directions. Worth trying!

RED—ITCHY—SCALY
ECZEMA

Effective Home Treatment

Promptly Relieves Torture!

First applications of wonderful soothing medicated Zemo—a doctor's formula—promptly relieve the intense itching soreness and start at once to help heal the red, scaly skin. Amazingly successful for over 30 years! First trial or marvelous clean, stainless liquid Zemo convinces! All drug stores. Only 35¢.

Acid Indigestion

Relieved in 5 minutes or double your money back

When excess stomach acid causes painful, burning, gas, sour stomach and heartburn, doctors usually prescribe the fastest-acting medicines known for symptomatic relief—medicines like those in Bell's Acid Tablets. No hazard. Bell's Acid Tablets bring comfort in a fifth or double your money back on return of bottle \$5.00. 25¢ at all drug stores.

All Over The World

